

Persdossier

Fost Plus 2020

Samen goed sorteren, beter recycleren

Fostplus

Inhoudsopgave

Fost Plus, de motor van de circulaire verpakkingseconomie in België	3
Fost Plus in een notendop	3
Circulaire (verpakkings)economie	4
Drijvende kracht achter een uniek Belgisch ecosysteem	4
De beste garantie voor het laagste deficit in de circulaire keten	5
Wettelijk kader	5
Succesformule	5
De circulaire economie: een duurzame toekomstvisie	5
1. Selectieve inzameling	6
2. Hoogtechnologische sorteercentra	7
3. Recyclage op Belgische bodem	7
Contactgegevens	9

Fost Plus, de motor van de circulaire verpakkingseconomie in België

Verpakkingen spelen een belangrijke rol in de bewaring en bescherming van (voedings)producten. Ze gaan verspilling en productverlies tegen en zijn onmisbaar in onze samenleving. Dankzij een goed uitgebouwd systeem van selectieve inzameling, sortering en recyclage kunnen we er echter voor zorgen dat de impact van huishoudelijke verpakkingen op onze leefomgeving tot een minimum beperkt blijft.

Fost Plus in een notendop

Fost Plus organiseert en financiert de selectieve inzameling, sortering en recyclage van huishoudelijk verpakkingsafval in België. Fost Plus werd in 1994 opgericht onder impuls van de bedrijven. Vandaag staat Fost Plus centraal in een multi-actor ecosysteem van industrie, overheden, private en publieke partners, en de individuele burger. Dankzij deze ketenaanpak geeft Fost Plus een concrete invulling aan de circulaire verpakkingseconomie.

Het is de missie van Fost Plus om een recyclageoplossing aan te bieden voor elke huishoudelijke verpakking op de Belgische markt. Daartoe zetten we effectieve en efficiënte processen op. Deze stimuleren bedrijven om duurzame verpakkingskeuzes te maken en zorgen ervoor dat er meer verpakkingsafval op een kwalitatieve en kostenefficiënte manier gerecycleerd wordt. We kiezen daarbij resoluut voor Belgische of Europese verwerkingscapaciteit.

Concreet organiseert en financiert Fost Plus de volgende inzamelingen:

- De huis-aan-huisinzameling van PMD via de blauwe zak.
- De inzameling van glas via de glasbollen of huis-aan-huis.
- De huis-aan-huisinzameling van papier-karton.

Circulaire (verpakkings)economie

Het lineaire 'make-take-waste' consumptiemodel waar de moderne maatschappij lang op draaide, is geen duurzame oplossing voor de toekomst. Vandaag evolueren we duidelijk richting een circulair model, waarbij materialen als secundaire grondstoffen in de keten gehouden worden. De circulaire economie wil alles wat van waarde is, waardevol houden. Zo blijft de instroom van virgin materiaal of nieuwe primaire grondstoffen zoveel mogelijk beperkt. Met andere woorden, wanneer een verpakking nodig en nuttig is, is het belangrijk om ze maximaal in te zamelen voor recyclage. Op die manier gaat de waarde van de materialen niet verloren¹. Bovendien ligt het energieverbruik bij recyclage in de meeste gevallen een stuk lager dan bij de productie van nieuwe materialen. Zo stoot de productie van r-PET 40 % minder CO₂ uit dan de productie van PET op basis van nieuwe grondstoffen.

Drijvende kracht achter een uniek Belgisch ecosysteem

Fost Plus is de drijvende kracht achter een uniek Belgisch ecosysteem. Publieke en private partners werken intensief samen aan een circulaire (verpakkings)economie en een duurzame samenleving. Samen maakten ze van België een voorloper op het vlak van verpakkingsrecyclage en zetten ze innovatieve projecten op om ook in de toekomst deze voortrekkersrol binnen Europa te behouden.

Verpakkingsbeheer is resoluut geëvolueerd naar duurzaam materialenbeheer. Daarbij zijn heel wat verschillende partijen betrokken: gemeentes, intercommunales, gewesten en overheden, ophaalbedrijven, sorteercentra, recyclagebedrijven, producenten en verdelers van verpakte producten, federaties, materiaalorganisaties en uiteraard ook de burgers. Als spil in het ecosysteem zorgt Fost Plus ervoor dat iedereen optimaal kan samenwerken en dat de ingezamelde materialen op een zo hoogkwalitatieve manier mogelijk gerecycleerd worden.

¹ Meer informatie over de transitie naar een circulaire economie:
www.ellenmacarthurfoundation.org/circular-economy/what-is-the-circular-economy.

Patrick Laevers, Laurence Havrenne, Steven Boussemaere & Mik Van Gaever

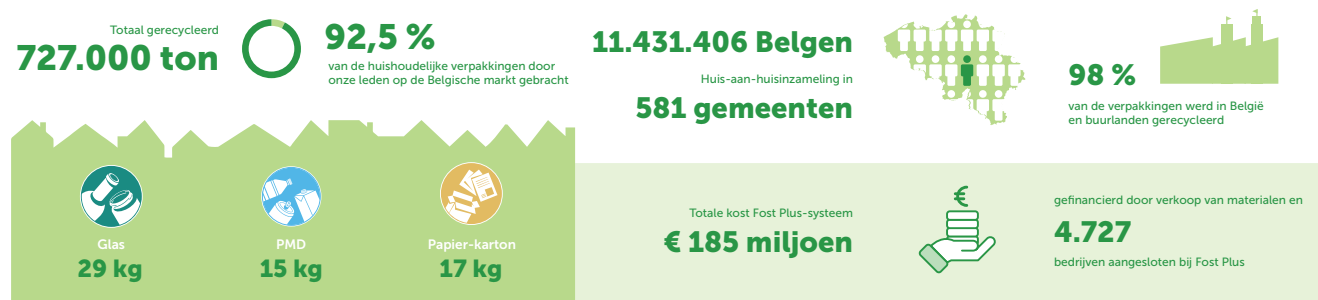
De beste garantie voor het laagste deficit in de circulaire keten

Wettelijk kader

Ondernemingen die verpakte producten op de Europese markt brengen, zijn verantwoordelijk voor de hele levenscyclus van de verpakking. In België kunnen ze hun **Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid** uitbesteden aan Fost Plus. Ze betalen daarvoor een bedrag aan Fost Plus, dat berekend wordt op basis van de hoeveelheid en het type materiaal: het **Groene Punt**. Elk materiaal heeft zijn eigen Groene Punt-tarief, en omvat de werkelijke kosten en inkomsten die gelinkt zijn aan de selectieve inzameling, sortering en recyclage van dat materiaal. Het Groene Punt weerspiegelt met andere woorden het deficit in de circulaire keten. De moeilijkst recycleerbare verpakkingen betalen daarbij het hoogste tarief. Via dit principe van ecomodulatie stimuleert Fost Plus bedrijven om voor verpakkingen te kiezen die in lijn zijn met de huidige sorteer- en recyclagescenario's.

De **Interregionale Verpakkingscommissie (IVC)**² ziet als openbare instelling toe op een interregionaal samenwerkingsakkoord dat het verpakkingsbeleid coördineert op Belgisch niveau. De IVC verzekert op die manier **een uniform Belgisch beleid met een uniforme sorteerbodschap voor huishoudelijk verpakkingsafval**.

Het budget van Fost Plus bedroeg in 2019 **185 miljoen euro**.

Succesformule

Fost Plus stond in 2019 in voor de selectieve inzameling van huishoudelijk verpakkingsafval voor maar liefst **11,4 miljoen Belgen in 581 gemeenten**. Per inwoner zamelt Fost Plus jaarlijks gemiddeld ongeveer **29 kg glas, 15 kg PMD en 17 kg papier-karton** in³.

In 2019 recycleerde Fost Plus in totaal 727.000 ton verpakking, goed voor 92,5 % van de totale hoeveelheid huishoudelijk verpakkingsafval dat zijn 4.727 leden op de markt brachten. De inzameling en recyclage van deze huishoudelijke verpakkingen kost netto 10,84 euro per inwoner per jaar.

De circulaire economie: een duurzame toekomstvisie

Europa heeft de voorbije jaren **steeds strengere Europese recyclagedoelstellingen** vooropgesteld. De Europese doelstellingen in de *Circular Economy Package*⁴ bepalen dat tegen 2025 50 % van alle huishoudelijke plastic verpakkingen gerecycleerd moet worden. Tegen 2030 moet dat cijfer stijgen tot 55 %. Koploper België wil al in 2020 50 % recycleren, in 2023 65 % en in 2030 70 %. Om die ambitieuze doelstellingen te halen en de transitie naar een circulaire economie voor huishoudelijke verpakkingen te realiseren, zijn efficiënte systemen nodig.

² Meer informatie over de terugnameplicht voor verpakkingsafval: www.ivcie.be/verplichtingen/terugnameplicht/ (Interregionale Verpakkingscommissie).

³ Jaarverslag Fost Plus 2019.

⁴ Voor meer informatie over de Circular Economy Package: https://ec.europa.eu/commission/priorities/jobs-growth-and-investment/towards-circular-economy_nl (Europese Parlement).

1. Selectieve inzameling

Een circulaire verpakkingseconomie start bij een efficiënte selectieve inzameling aan de bron. De **huis-aan-huisinzameling** maakt het gemakkelijk voor de burger om te sorteren, en staat sinds de invoering garant voor een maximaal resultaat.

De **uitgebreide inzameling van plastic huishoudelijke verpakkingen via de Nieuwe Blauwe Zak** (volledig uitgerold in 2021) is een belangrijk speerpunt in het vormgeven van de circulaire verpakkingseconomie in België. Fost Plus zal per inwoner jaarlijks tot 23 kilogram PMD inzamelen, een stijging van 8 kilogram (+50 %) tegenover 2019.

Tegelijk versterkt Fost Plus haar aanwezigheid **buitenshuis**: onderweg, op het werk, op school, op evenementen, in de sportclub en meer. Thuis sorteren we doorgaans goed, buitenshuis is dat een pak minder evident. Het grootste potentieel ligt in PMD geconsumeerd in bedrijven, zo'n 25.000 ton per jaar. We werken nauw samen met afvalophalers en industriële organisaties om elk bedrijf, van KMO tot grote onderneming, op zijn sorteerverplichting te wijzen en hen goed op weg te zetten. Op die manier zorgt Fost Plus ervoor dat ook daar – net als in de thuisomgeving – elke verpakking gecapteerd kan worden voor recyclage. Door meer verpakkingen uit het restafval te halen, verhogen de recyclagepercentages en krijgen de ingezamelde materialen ook daadwerkelijk een tweede leven.

Daar blijft het uiteraard niet bij. Ook in andere omgevingen en onderweg gaan we voor maximale inzameling. Het is alleen door de burger bewust te maken van de waarde van de materialen, dat de omslag gemaakt kan worden.

Een klein percentage verpakkingen vindt helaas zijn weg niet naar een afvalbak en belandt op straat als zwerfvuil. De industrie neemt daar samen met Fost Plus haar verantwoordelijkheid. Samen met Fevia en Comeos werden daarom samenwerkingsovereenkomsten aangegaan met de drie gewesten in de **strijd tegen zwerfvuil**. Fost Plus trekt hiervoor elk jaar een bedrag van 16,7 miljoen euro uit. Dit zijn middelen die specifiek door de industrie vrijgemaakt worden om zwerfvuil aan te pakken. De plannen worden in de praktijk gebracht door de regionale zwerfvuilstellen: Mooimakers in Vlaanderen, BeWaPP in Wallonië en het samenwerkingsverband met Brussel-Net en Leefmilieu Brussel in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

2. Hoogtechnologische sorteercentra

Zodra de verpakkingen ingezameld zijn, is het de taak van Fost Plus om voor elke verpakking een duurzame recyclage-oplossing te bieden. Dit wil zeggen dat Fost Plus op zoek gaat naar manieren om elk van de ingezamelde materialen op een zo hoogkwalitatieve manier mogelijk te recyclen.

Dat begint met de **kwalitatieve uitsortering** in monostromen, per materiaal. Met de uitgebreide PMD-inzameling komt er jaarlijks 85.000 ton extra gesorteerde materialen op de markt. Zowel de technologie als de capaciteit van de bestaande sorteercentra volstonden niet langer. Daarom werd geïnvesteerd in vijf nieuwe sorteercentra, die volledig operationeel zullen zijn in 2021.

Eens de nieuwe sorteercentra operationeel zijn, zal Fost Plus 14 perfect uitgesorteerde fracties kunnen aanbieden, die bovendien in voldoende grote hoeveelheden beschikbaar zullen zijn. Dat maakt het uitbouwen van de recyclageketen voor die materialen economisch haalbaar.

3. Recyclage op Belgische bodem

De contracten voor drie nieuwe recyclagecentra die in december 2020 toegekend werden, vormen het sluitstuk in de circulaire keten.

Fost Plus heeft er altijd naar gestreefd om de **ingezamelde verpakkingen zo dicht mogelijk bij huis te recyclen**. Zo wordt de milieu-impact van het transport beperkt, worden er jobs dicht bij huis gecreëerd en kan er gemakkelijker controle uitgeoefend worden op de effectieve recyclage. Dit is niet alleen een duurzame visie is op ecologisch vlak, maar ook vanuit economisch oogpunt. Vandaag worden alle materialen die Fost Plus inzamelt en zelf vermarkt, in Europa gerecycleerd tot secundaire grondstoffen. Ongeveer **75 % wordt in België zelf verwerkt**. Dat cijfer zal dus nog stijgen dankzij de bouw van drie nieuwe recyclagecentra voor kunststofverpakkingsafval op Belgische bodem.

Deze bedrijven recycleren vier nieuwe fracties uit de Nieuwe Blauwe Zak: PET-flessen, PE-folies, gemengde polyolefinen en andere folies. Het gaat in alle gevallen om lange termijncontracten van 9 jaar.

Post-consumer PE-folies zoals de wrapping rond een multipack worden in een gloednieuw recyclagecentrum in Beringen gerecycleerd tot nieuwe PE-folie. De omvang van de film-tot-film recyclage van de PE-fractie is **uniek in Europa**. Dit is een volledig nieuwe keten die van de grond opgebouwd wordt. Fost Plus kan over de looptijd van het contract de constante aanvoer van kwalitatief uitgesorteerd materiaal garanderen dankzij haar samenwerking met hoogtechnologische sorteercentra.

Partners: Bionerga x ECO-oh!

Locatie: Beringen

Capaciteit: tot 42.000 ton per jaar

De nieuwe PET-recyclagefabriek in Couillet bij Charleroi recycleert PET-flessen die in België ingezameld worden opnieuw tot **r-PET voor de Belgische markt**. Dit contract werd binnengehaald door een consortium van Suez en Alma. De flessen van Sources Alma op de Belgische markt zullen bijgevolg uit Belgische r-PET bestaan.

Partners: Suez x Alma

Locatie: Couillet

Capaciteit: 40.000 ton per jaar

Het recycleren van de gemengde polyolefinen en andere films vormt de **laatste schakel in de circulaire keten**. Om maximaal tot monostromen uit te sorteren, heb je een restfractie nodig die het materiaal opvangt dat niet aan de hoge kwaliteitseisen voldoet. Door ook hier een recyclageketen voor uit te bouwen en deze fractie te verwerken tot granulaat voor onder meer industriële toepassingen, maken we de cirkel rond.

Partners: ECO-oh!

Locatie: Houthalen-Helchteren

Capaciteit: 35.000 ton per jaar

De drie nieuwe recyclagefabrieken zijn operationeel vanaf 2022.

In totaal gaat het om een injectie van zo'n **700 miljoen euro in de lokale circulaire economie** over de komende jaren, waarmee we niet alleen de Europese koploperpositie van België versterken maar ook jobs creëren in eigen land.

Contactgegevens

Valerie Bruyninckx, PR & Corporate Communication Manager
valerie.bruyninckx@fostplus.be
+32 471 75 83 12